

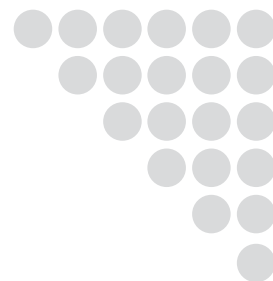

HAVENCENTRUM LILLO JAARVERSLAG 2010

Havencentrum Lillo vzw
Scheldelaan 444 Haven 621
2040 Lillo (Antwerpen)

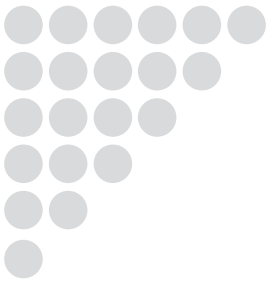
PROVINCIE
ANTWERPEN

De deputatie van de Provincie Antwerpen

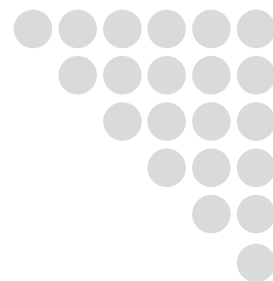
Voorzitter: Cathy Berx, Gouverneur
Leden: Ludo Helsen
Inga Verhaert
Koen Helsen
Marc Wellens
Rik Röttger
Bart De Nijn
Provinciegriffier: Danny Toelen

Adres: Scheldelaan 444 Haven 621
2040 Lillo (Antwerpen)
T 03 569 90 12
F 03 569 90 39
www.havencentrum.be

Inhoud

VOORWOORD	5
MISSIE	6
1. INLEIDING	7
2. DE HAVENEXCURSIES	8
2.1. Enkele algemene cijfers	8
2.2. Educatieve havenrondvaart voor de laatste graad basisonderwijs	10
2.3. 'Haven in Landschappen' voor de eerste graad secundair onderwijs	11
2.4. Haven in bedrijvigheid voor studenten vanaf 16 jaar, verenigingen en professionele groepen	13
2.5. Thema-excursies	15
Haven vol Smaak	15
Haven vol techniek	16
Excursie logistiek	16
2.6. 'Jonge haven met een grote A'	16
2.7. Speciale groepen	17
3. DE INTERACTIEVE TENTOONSTELLING	19
3.1. Digitale Schelde	19
3.2. Stand wegvervoer	19
3.3. Total raffinaderij	20
4. INFORMATIEVERSPREIDING	21
4.1. Excursiebundels en lespakketten	21
4.2. Educatieve software	21
4.3. De website	21
4.4. HCL in de pers	22
5. ACCOMMODATIE	22
6. EVENEMENTEN	23
Tall Ships Races 2010	23
Lillo Boekendorp	24
Open Bedrijvendag	24
7. PROJECTEN	25
7.1. Projecten met partners	25
LogAnt - Provincie Antwerpen, een wereld van logistiek	25
Educatief bordspel 'Haven in Zicht'	26
Studie 'Duurzaam ondernemen in de Antwerpse havensector'	26
8. SAMENWERKING	27
8.1. Lokale contacten	27
Partners in de haven	27
Maritieme kenniscentra	27
Provincie Antwerpen	27
Vlaanderen	28
8.2. Internationale contacten	28
8.3. Maatschappelijke betrokkenheid	28
9. ORGANISATIE	29
9.1. Medewerkers	29
9.1.1. Eigen medewerkers	29
9.1.2. Gidsenwerking	29
9.2. Bestuursorganen	35

VOORWOORD

De haven van Antwerpen promoten bij het grote publiek als motor van de welvaart. Dat is de kerntaak van het Havencentrum Lillo. In 2010 bereikte het Havencentrum op die manier 47.023 bezoekers, een record. Het is dan ook met enige trots dat we deze mooie resultaten voorstellen. Het Havencentrum is meer dan een ontmoetingsplek met de haven. Je leert er de haven ook echt in de diepte kennen dankzij de verschillende excursiemogelijkheden, de tentoonstelling, een film in het auditorium en vooral dankzij de deskundige uitleg van onze enthousiaste havengidsen.

Het Havencentrum biedt dan ook een waaier aan mogelijkheden aan met excursies die verschillende thema's raken. Op die manier kunnen groepen met de meest uiteenlopende interesses hier terecht. Voor scholen spitsen we toe op aardrijkskunde en de economische en geografische aspecten van de haven. Verenigingen kiezen dan weer sneller voor de culinaire beleving 'Een haven vol smaak' en eerder technisch geschoolde groepen kiezen voor 'Haven vol Techniek' of 'Logistiek'.

2010 was ook een intensief jaar voor de crew met veel grote projecten. Zo gingen niet alleen de havendoedagen 'Jonge Haven met een grote A' van start in samenwerking met het Onderwijsbeleid Antwerpen. Het Havencentrum bracht ook het boek 'LogAnt, provincie Antwerpen een wereld van logistiek', met fondsen uit het samenwerkingsakkoord tussen de provincie en universiteit Antwerpen. Daarnaast werd de oude Scheldemaquette, afkomstig van Waterbouwkundig Laboratorium, vervangen door een nieuwe, multimediale 'Digitale Schelde'. De Digitale Schelde was een ambitieus project waar twee jaar lang veel tijd en studiewerk aan werd besteed. Die energie werd beloond want in maart 2010 was de module klaar en werd ze voorgesteld aan het grote publiek. Deze nieuwe module kwam er dankzij de samenwerking met tal van bedrijven uit de Antwerpse haven.

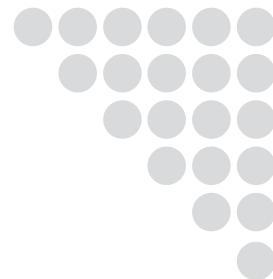
Kortom, 2010 was een jaar vol boeiende uitdagingen en verwezenlijkingen. Het Havencentrum is dan ook trots op dit mooie jaar en neemt de ervaringen die het opdeed graag mee naar 2011. Een jaar, waarin alweer heel wat op touw staat.

Philippe Demoulin
Algemeen directeur

Koen Helsen
Voorzitter

MISSIE

Het Havencentrum Lillo brengt up-to-date informatie over het economisch gebeuren in de haven van Antwerpen als de motor van de welvaart voor onze provincie met als doel:

- Kennisoverdracht naar jongeren te creëren
- Het maatschappelijk draagvlak te versterken
- Bedrijven te ondersteunen

Daarom heeft het Havencentrum een viervoudig aanbod uitgewerkt:

- Organisatie van rondleidingen in het havengebied, per boot of per bus
- Interactieve tentoonstelling die complementaire aspecten uit de havenwereld verder toelicht
- Kennisverspreiding via publicaties, softwaretoepassingen en website
- Unieke ontmoetingsplaats in het hart van de Antwerpse haven door het ter beschikking stellen van onze vergaderfaciliteiten en accommodatie

De rode draad doorheen de communicatie van het Havencentrum is duurzaam ondernemen. We geven met andere woorden aandacht aan een duurzame economische ontwikkeling, aan de mensen die dit verwezenlijken en aan de omgeving waarin dit alles gebeurt.

“ We zijn blij met het stijgend aantal bezoekers aan het provinciale Havencentrum Lillo. Het toont aan dat de inspanningen van de provincie om het maatschappelijk draagvlak van de Antwerpse haven te vergroten hun vruchten afwerpen. Naar de toekomst toe willen we dan ook jong en oud blijven inspireren om samen de Antwerpse haven verder te ontdekken. ”

Koen Helsen,
*gedeputeerde verantwoordelijk
voor economie en voorzitter
van Havencentrum Lillo*

1. INLEIDING

2010 was een topjaar voor het provinciaal Havencentrum Lillo. Maar liefst 47.023 bezoekers namen deel aan een van de excursies of brachten een bezoekje aan het centrum tijdens de Open Bedrijvendag. Dat is een stijging van 8.572 bezoekers ten opzichte van crisisjaar 2009. Het Havencentrum haalde in 2010 dan ook het meeste aantal bezoekers ooit.

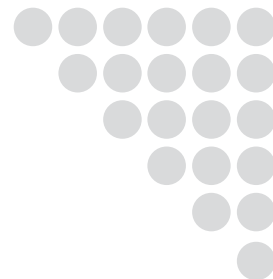
De Havendoedagen 'Jonge Haven met een grote A' in samenwerking met het Antwerps Onderwijsbeleid brachten 3.400 leerlingen uit verschillende Antwerpse scholen naar de haven. De leerlingen gingen samen met de gidsen actief aan de slag op de boot of in en rond het Havencentrum. Doel van deze doe-activiteiten was de haven en haar beroepen bekender te maken bij de Antwerpse jongeren. Daarnaast namen meer dan 28.000 leerlingen uit het middelbaar onderwijs deel aan onze havenexcursies 'Haven in Landschappen' en 'Haven in Bedrijvigheid'. Samen een sterk pakket in het kader van de lessen aardrijkskunde en economie voor leerlingen uit het secundair onderwijs.

Verder bereikte het Havencentrum bijna 10.000 andere geïnteresseerden met thematische rondleidingen zoals een 'Haven vol Smaak', waarin de deelnemers op culinaire reis doorheen de haven van Antwerpen trekken en de excursie Logistiek, die de toegevoegde waarde van de haven in de logistieke keten toelicht.

Ook Open Bedrijvendag op zondag 3 oktober 2010 bleek een schot in de roos. Maar liefst 3.400 bezoekers zakten af naar Lillo, een record. Topattractie die dag bleek de 'Digitale Schelde' die de Antwerpse haven in al haar facetten toont. Aan de drie verschillende rondritten doorheen de haven namen nog eens 1.250 bezoekers deel.

Het Havencentrum Lillo ontwikkelde ook in samenwerking met Portilog een kennismakingsdag voor nieuwe werknemers van de bedrijven in de haven. Ter promotie van de logistieke sector publiceerde het Havencentrum 'LogAnt', een boek met bijbehorende website rond de internationale logistiek en de troeven van de provincie.

2. DE HAVENEXCURSIES

Het Havencentrum Lillo, gelegen in het hartje van de haven van Antwerpen, wil de bruisende havenwereld dichter bij de mensen brengen. Dat doen we aan de hand van verschillende rondleidingen voor scholen, bedrijven en verenigingen. Hierbij staat de confrontatie met de havenrealiteit voorop. De haven en haar schepen ontdekken en de bedrijvigheid op de haventerreinen waarnemen is immers de beste manier om de haven te leren kennen en te waarderen. Vorig jaar vonden op die manier meer dan 47.000 bezoekers hun weg naar het Havencentrum. 76 erkende havengidsen namen hen op sleeptouw in de Antwerpse haven.

Het Havencentrum organiseert zijn excursies voor scholen, bedrijven en verenigingen. Deze rondleidingen vinden plaats tijdens de week, op afspraak, in groep en begeleid door een havengids. De uitleg kan gegeven worden in vier talen: Nederlands, Frans, Engels en Duits.

Om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op de specifieke interesses en behoeftes van onze bezoekers, bieden we een aantal specifieke programma's aan. Deze programma's kunnen verder verfijnd worden naargelang de interesses van het publiek:

- Educatieve havenrondvaart door de dokken, langs kleine en grote schepen en voorbij terminals en magazijnen voor leerlingen van de derde graad lager onderwijs
- Haven in Landschappen: een landschapsstudie in het kader van de lessen aardrijkskunde voor leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs
- Haven in Bedrijvigheid: een havenbezoek in combinatie met bezoeken aan een aantal bedrijventerreinen voor 16-plussers
- Haven vol Smaak: ontdek de haven en de rol die ze speelt in onze voedingsketen
- Haven vol techniek: de haven vanuit technisch oogpunt met bezoeken aan verschillende bedrijventerreinen
- Excursie Logistiek: legt zich specifiek toe op de logistieke keten in de haven van Antwerpen
- Havenintroductie voor nieuwe medewerkers in samenwerking met Portilog

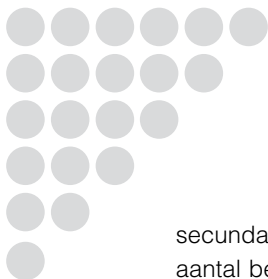
Voor de meeste excursies zijn er variaties mogelijk op het standaardprogramma, afhankelijk van de interesses en het profiel van de bezoekers en de duur van het bezoek. Zo zijn alle excursies standaard dagprogramma's, maar bestaat voor elk programma ook een halve dagprogramma. Verder kunnen groepen ook vragen naar een specifiek programma op maat van de groep. Dankzij dit maatwerk kunnen we ons flexibeler opstellen naar de klant toe en zo goed mogelijk tegemoet komen aan zijn/haar wensen, anderzijds vraagt deze aanpak uiteraard veel meer werk.

Daarnaast is er een groot verschil in benadering tussen de scholen en de andere groepen. Scholen komen immers jaarlijks terug met hun leerlingen waardoor we een vaste relatie met hen kunnen opbouwen. De andere bezoekers, zoals bijvoorbeeld verenigingen, komen doorgaans slechts eenmalig naar het Havencentrum. Naar hen toe is het dus belangrijk een gevarieerd aanbod aan te bieden zodat ook zij de haven meermaals, maar uit verschillend oogpunt, kunnen bezoeken.

2.1. Enkele algemene cijfers

In 2010 brachten 47.023 mensen een bezoek aan de haven van Antwerpen via het havencentrum. Dat is het meeste aantal bezoekers ooit sinds de oprichting van het centrum in 1988 en komt neer op een stijging van het aantal bezoekers met 18% ten opzichte van 2009. Vooral de Havendoedagen 'Jonge Haven met een grote A' als evenementen zoals Open Bedrijvendag zorgden voor deze stijging.

De grootste groep bezoekers komt in schoolverband bij het Havencentrum terecht voor een rondleiding. Daar zijn vooral de excursies 'Haven in landschappen' (HIL) en 'Haven in bedrijvigheid' (HIB) voor leerlingen uit het

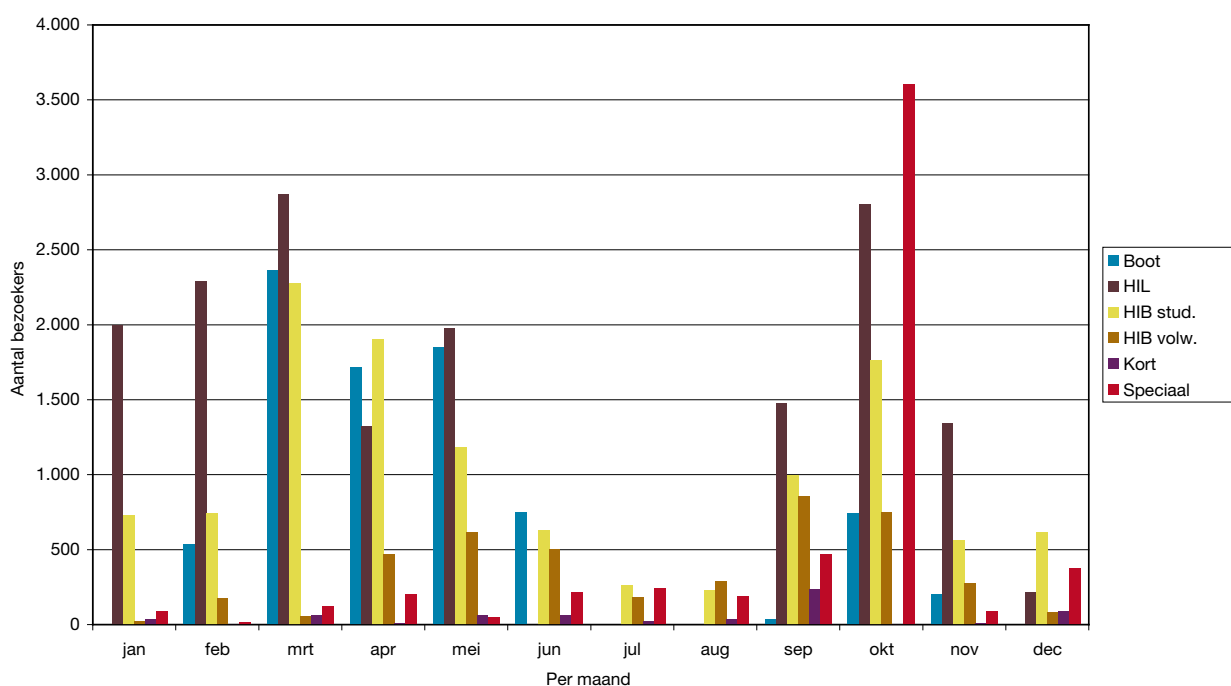

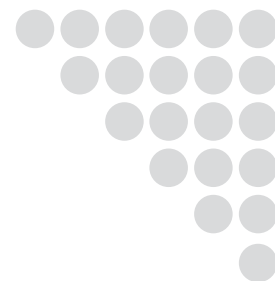
secundair onderwijs, samen goed voor 28.223 bezoekers, de grootste. Samen zorgden zij voor 61% van het totale aantal bezoekers in 2010. Deze cijfers bewijzen dat het Havencentrum, als educatief centrum voor scholen nog steeds hoog aangeschreven staat.

Maar ook steeds meer verenigingen en bedrijven vinden hun weg naar het Havencentrum voor professionele of eerder ontspannende doeleinden. Zo namen 4.285 volwassenen deel aan de Haven in Bedrijvigheid en nog eens 5.665 aan de speciale rondleidingen waaronder ook de nieuwste excursie 'Haven vol Smaak' opgenomen is.

Aantal bezoekers 2010								
	Boot	HIL	HIB stud.	HIB volw.	Kort	Speciaal	Totaal	Cum. totaal
jan	0	1.995	733	26	37	93	2.884	2.884
feb	536	2.292	742	178	4	15	3.767	6.651
mrt	2.366	2.870	2.276	54	64	120	7.750	14.401
apr	1.720	1.322	1.906	467	7	203	5.625	20.026
mei	1.852	1.977	1.185	616	66	51	5.747	25.773
jun	751	0	633	505	66	214	2.169	27.942
jul	0	0	266	182	24	240	712	28.654
aug	0	0	232	293	33	190	748	29.402
sep	36	1.479	1.000	857	234	473	4.079	33.481
okt	745	2.804	1.763	751	6	3.602	9.671	43.152
nov	203	1.346	566	274	8	89	2.486	45.638
dec	0	216	620	82	92	375	1385	47.023
totaal	8.209	16.301	11.922	4.285	641	5.665	47.023	47.023

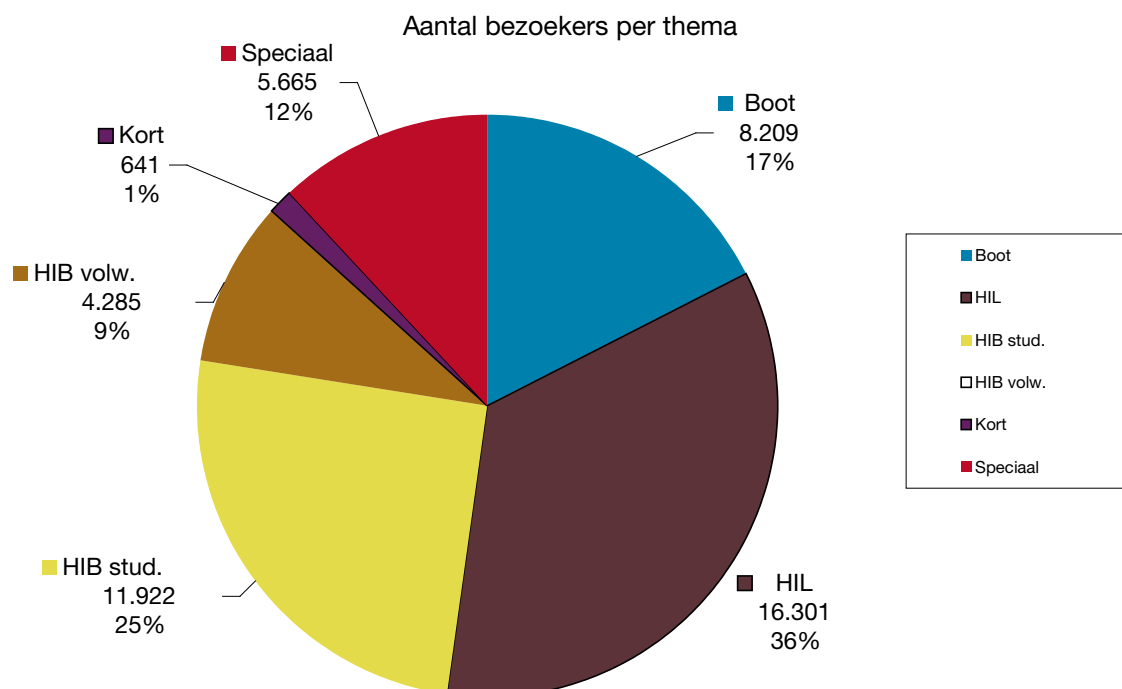
Aantal bezoekers 2010

Totaal aantal bezoekers 2010 per thema

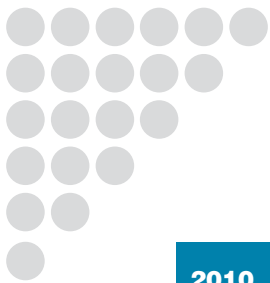
	Boot	HIL	HIB stud.	HIB volw.	Kort	Speciaal	Totaal
totaal	8.209	16.301	11.922	4.285	641	5.665	47.023
perc.	17%	36%	25%	9%	1%	12%	100%

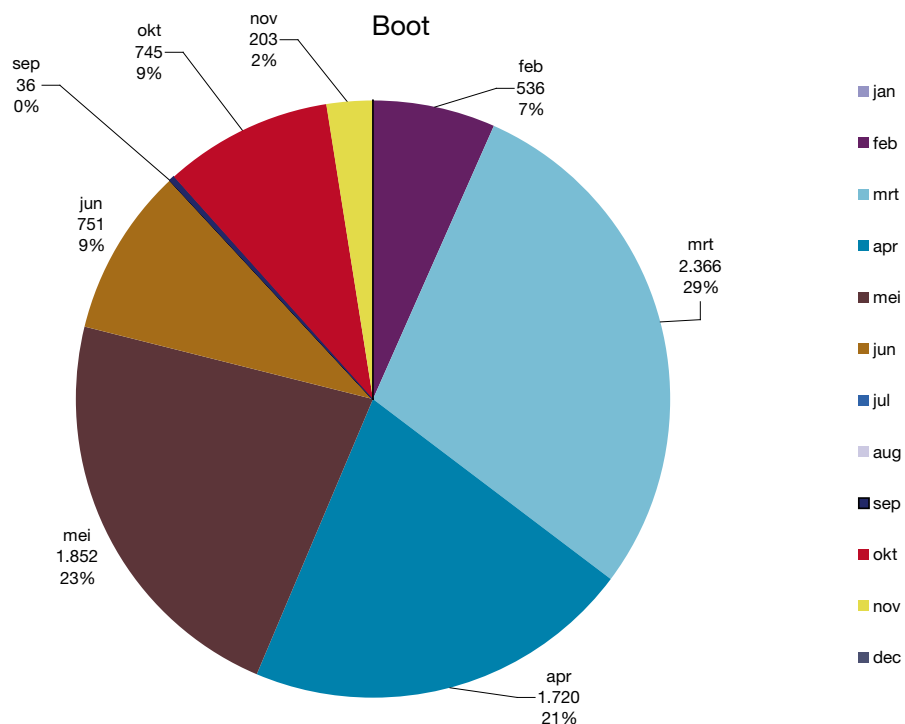
2.2. Educatieve havenrondvaart voor de laatste graad basisonderwijs

Tijdens een educatieve boottocht loodst een ervaren havengids leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar basisonderwijs door de dokken, langs kleine en grote schepen en voorbij terminals en magazijnen. De kinderen leren zo op een leuke en didactische manier de activiteiten van de grootste haven ter wereld kennen. Bovendien passen de rondvaarten perfect in het leerplan voor het lager onderwijs.

In 2010 namen 8.209 leerlingen uit de derde graad van het basisonderwijs deel aan de havenrondvaarten. Zij maken 16% van het totale aantal bezoekers aan de Haven van Antwerpen uit in 2010. Vooral de voorjaarsmaanden maart, april en mei zijn erg populair voor de boot en genereerden 73% van het totale aantal bezoekers aan de haven met een boot. Tijdens de maanden januari, juli, augustus en december vaart de boot niet uit, waardoor hier geen bezoekers geteld kunnen worden.

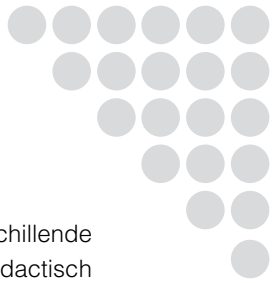
2010	Bezoekers	Spreiding over het jaar
januari	0	0%
februari	536	7%
maart	2.366	29%
april	1.720	21%
mei	1.852	23%
juni	751	9%
juli	0	0%
augustus	0	0%
september	36	0%
oktober	745	9%
november	203	2%
december	0	0%
Totaal	8.209	100%

2.3. 'Haven in Landschappen' voor de eerste graad secundair onderwijs

Voor de leerlingen van de eerste graad van het secundair onderwijs heeft het Havencentrum een landschapsstudie in de haven en haar aangrenzende gebieden ontwikkeld. Dit programma speelt in op de meest recente leerprogramma's, in het kader van de eindtermen voor het vak aardrijkskunde in de eerste graad secundair onderwijs.

Tijdens deze rondleiding bestuderen kinderen van het eerste en tweede jaar secundair onderwijs het industrie-,

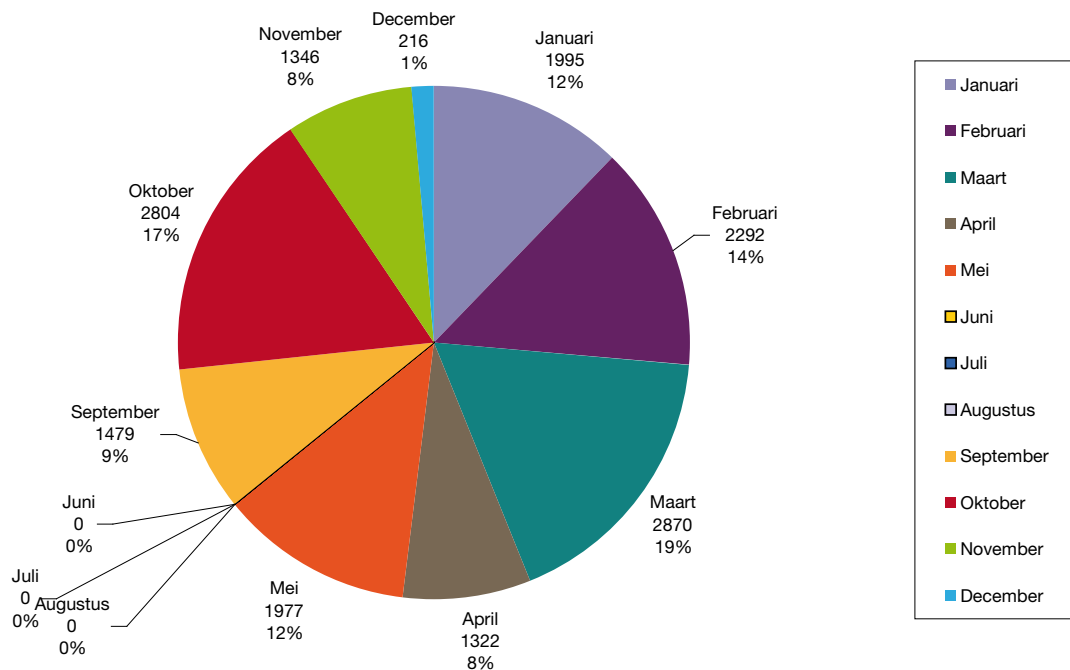

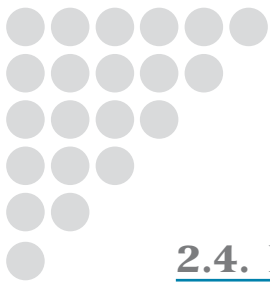
natuur-, haven-, verkeers-, en landschap in en rond het havengebied. Ook de verschillende bewoningsvormen komen tijdens deze excursie aan bod. De excursie wordt ondersteund door een didactisch onderbouwde excursiebundel die zowel een voorbereiding in de klas, werkbladen voor op de bus als een naverwerking bevat.

In 2010 brachten 16.301 leerlingen uit de eerste graad secundair onderwijs een havenbezoek via deze excursie. Dat is een toename met 18,1% ten opzichte van 2009. 'Haven in Landschappen' was daarmee ook de meest gekozen excursie in 2010. De aardrijkskundige uitstap kent in tegenstelling met de havenrondvaarten een mooie spreiding over het hele jaar, met een piek in oktober en in de voorjaarsmaanden februari en maart. Examenmaanden juni en december kenden weinig of geen bezoekers. Dat geldt uiteraard ook voor schoolvakantiemaanden juli en augustus.

2010	Bezoekers	Spreiding over het jaar
januari	1.995	12%
februari	2.292	14%
maart	2.870	19%
april	1.322	8%
mei	1.977	12%
juni	0	0%
juli	0	0%
augustus	0	0%
september	1.479	9%
oktober	2.804	17%
november	1.346	8%
december	216	1%
Totaal	16.301	100%

Haven in Landschappen

2.4. Haven in bedrijvigheid voor studenten vanaf 16 jaar, verenigingen en professionele groepen

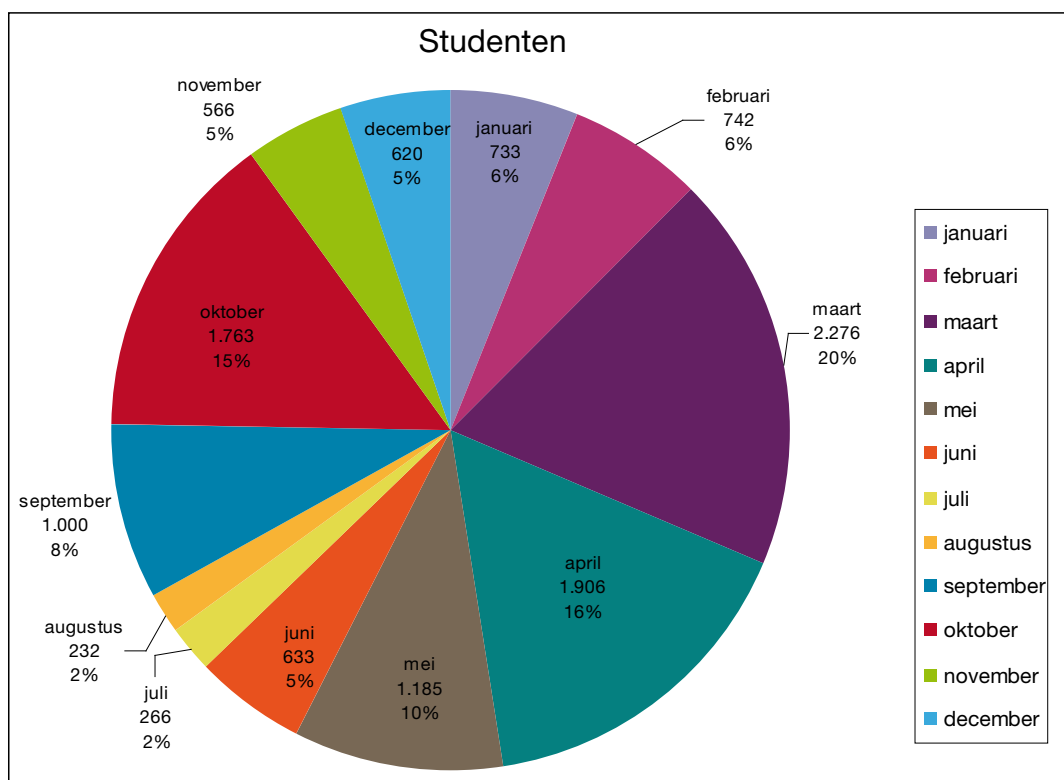
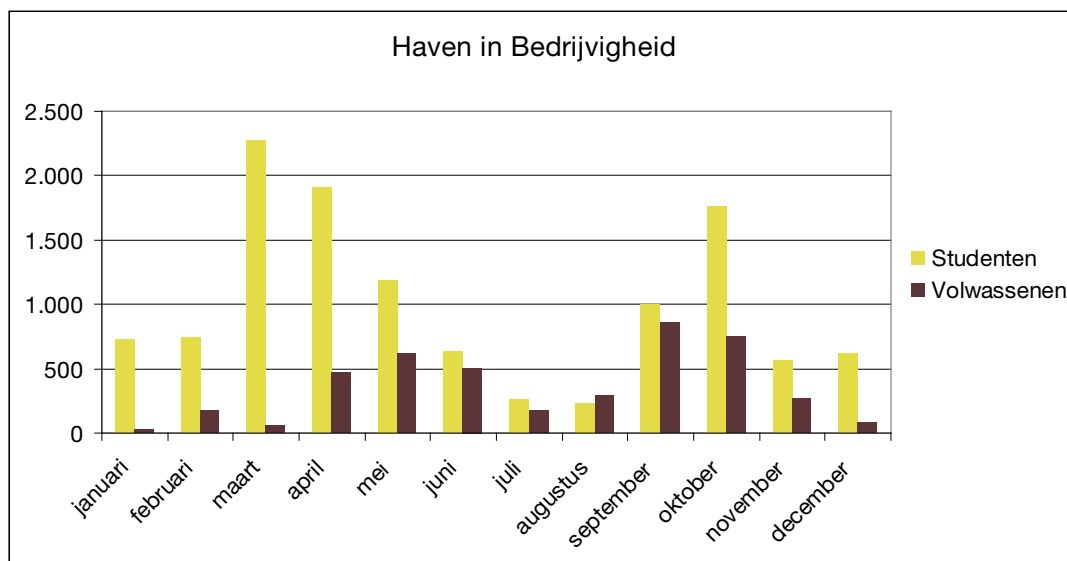
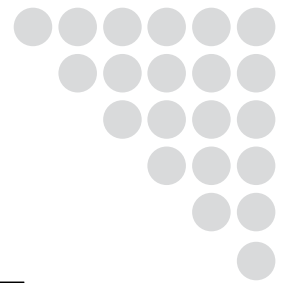
Breng een bezoek aan de haven in al haar bedrijvigheid. Deze rondleiding, bedoeld voor leerlingen vanaf 16 jaar, bedrijven en verenigingen, licht de economische en geografische belangen van de haven van Antwerpen toe. Daarom brengen we brengen een bezoek aan de haven van Antwerpen met stopplaatsen aan verschillende bedrijfsterrainen. Tijdens 'Haven in Bedrijvigheid' komen verschillende thema's zoals de goederenbehandeling, de haveninfrastructuur, tewerkstelling, het economisch belang van de haven en natuurwaarden aan bod. Op verschillende bedrijventerreinen sta je oog in oog met diverse scheepstypes, zie je hoe conventionele stukgoederen, massagoederen of containers geladen of gelost worden en ontmoet je de dokwerkers die de haven draaiende houden. Afhankelijk van de interessesfeer en de achtergrond van de groep kan deze excursie ook opgebouwd zijn op basis van een of meerdere thema's.

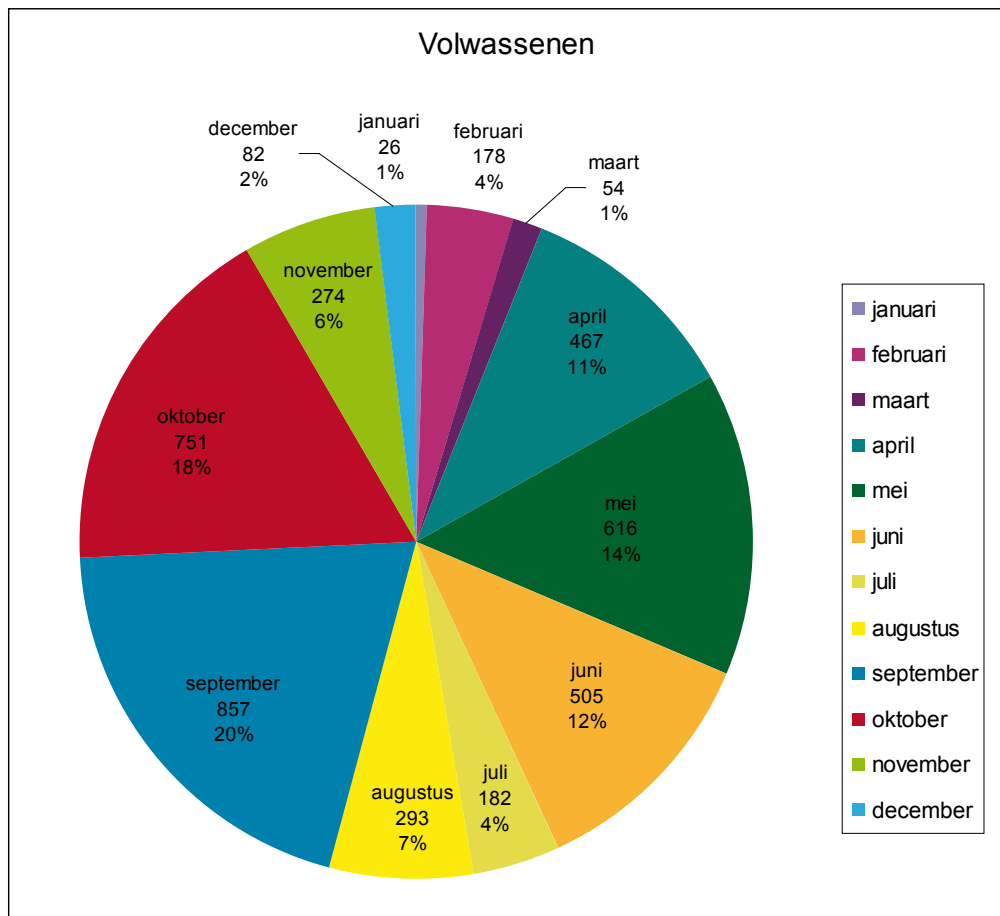
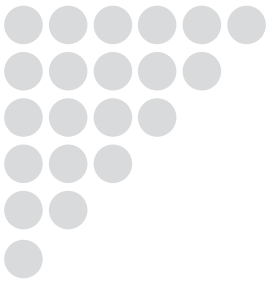
De excursie wordt aangevuld met een bezoek aan onze interactieve tentoonstelling, waar de diverse standen bijkomende en aanvullende informatie geven over de haven- en transportwereld. We tonen ook de inleidende film 'Toegang tot de haven' over de reis die een schip aflegt tussen de aankomst aan de zeemonding in Vlissingen tot de aanlegplaats in de haven van Antwerpen.

In totaal bezochten 11.922 leerlingen en 4.285 volwassenen de haven van Antwerpen via de excursie 'Haven in Bedrijvigheid'. Dat is een stijging met 4% ten opzichte van 2009. Haven in Bedrijvigheid is daarmee de tweede belangrijkste excursie bij het Havencentrum. Dat komt uiteraard ook door de veelzijdigheid van deze excursie en de verschillende aanpassingen die eraan mogelijk zijn. Hierdoor is deze havenrondrit heel gegeerd bij bedrijven en verenigingen die een algemeen beeld van de haven willen krijgen.

Op basis van het standaardpakket zijn ook verschillende projecten op maat van een aantal bedrijven uitgewerkt. Zo werkt het Havencentrum intensief samen met het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC) en het International Management Institute (IMI). Zij komen dan ook op regelmatige basis met kleine groepen naar het Havencentrum Lillo. De rondleidingen kunnen verschillen naargelang de achtergrond van de groep en het aan te snijden thema. Deze pakketten kunnen in verschillende talen gegeven worden, maar meestal gaat het om rondleidingen in het Engels of Frans.

2010	Studenten	%	Volwassenen	%	Totaal	%
januari	733	6%	26	1%	759	5%
februari	742	6%	178	4%	920	6%
maart	2.276	19%	54	1%	2.330	14%
april	1.906	16%	467	11%	2.373	15%
mei	1.185	10%	616	14%	1.801	11%
juni	633	5%	505	12%	1.138	7%
juli	266	2%	182	4%	448	3%
augustus	232	2%	293	7%	525	3%
september	1.000	8%	857	20%	1.857	11%
oktober	1.763	15%	751	18%	2.514	16%
november	566	5%	274	6%	840	5%
december	620	5%	82	2%	702	4%
Totaal	11.922	100%	4.285	100%	16.208	100%

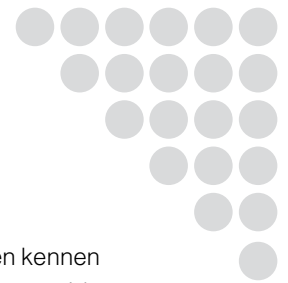
2.5. Thema-excursies

Naast een algemeen bezoek aan de haven van Antwerpen biedt het Havencentrum ook verschillende thema-excursies aan. Deze vertrekken vanuit een algemeen beeld over de haven, maar gaan dieper in op één welbepaald thema. Zo kunnen leerlingen van het hoger secundair onderwijs en het hoger onderwijs, verenigingen en professionele groepen de haven verkennen vanuit technisch of logistiek oogpunt. Daarnaast kunnen ze de haven ontdekken vanuit de rol die ze speelt in onze voedingsketen in de rondleiding 'Haven vol Smaak'. Deze thema-excursies lokten samen 5.665 bezoekers naar de haven van Antwerpen. Vooral verenigingen, maar ook bedrijven of scholen met een heel specifieke interesse maakten gebruik van dit aanbod om een havenbezoek te brengen.

Haven vol Smaak

De haven van Antwerpen speelt een belangrijke rol bij de in- en uitvoer van voedingswaren. Veel grondstoffen voor onze voeding komen via de haven het land binnen, andere worden er geproduceerd, verwerkt, opgeslagen, verpakt of verdeeld. Denk maar aan bananen, flessenwater, ongebrande koffie, geraffineerde suiker of geconcentreerd fruitsap.

Het Havencentrum heeft daarom een thema-excursie uitgewerkt waarin je de Antwerpse haven ontdekt vanuit de rol die ze speelt in onze voedingsketen. Tijdens de excursie verken je zowel linker- als rechteroever. Je bezoekt verschillende bedrijventerreinen waaronder een fruitterminal, de suikerverlading wordt besproken, de opslag van cacao en koffiebonen, de moutproductie,... en ontdekt de weg die eten aflegt voor het op je bord beland.

Haven vol techniek

Bezoekers met een eerder technische achtergrond of specifieke voorkennis kunnen de haven verder leren kennen via de rondleiding 'Haven vol techniek'. Tijdens deze excursie kunnen bezoeken zij samen met de havengids verschillende bedrijventerreinen waar ondermeer de technische aspecten uit de transport- en havenwereld aan bod komen. Zo bestudeer je onder andere hoe de Berendrecht- en Zandvlietsluis werken, bezoek je een magazijn waar onderdelen van de machinekamer voor een schip geproduceerd en hersteld worden, neem je een kijkje in een garage van het rollend materieel van een containerterminal, maak je kennis met het Opleidingscentrum voor havenarbeiders en kom je op een echte scheepswerf.

Excursie logistiek

De haven heeft ook een belangrijke toegevoegde waarde in de logistieke keten. Daarom ontwikkelde het Havencentrum de thema-excursie 'Logistiek' voor studenten die zich voorbereiden op een logistieke carrière. Tijdens deze dagtocht door de haven bouw je aan de hand van verschillende transportdocumenten een import- en exportcase op. Hierdoor leer je de diverse schakels in de logistieke keten kennen. Daarnaast brengen de deelnemers een bezoek aan verschillende bedrijventerreinen en geeft de gids extra achtergrondinformatie in de permanente tentoonstelling van het Havencentrum. De excursie van een lespakket dat toelaat om vakoverschrijdend te werken en een uitgebreide excursiebundel.

2010	Speciaal	%
januari	93	2%
februari	15	0%
maart	120	2%
april	203	4%
mei	51	1%
juni	214	4%
juli	240	4%
augustus	190	3%
september	473	8%
oktober	3.602	64%
november	89	2%
december	375	7%
totaal	5.665	100%

2.6. 'Jonge haven met een grote A'

Tussen 18 januari en 22 april 2010 organiseerde het Havencentrum Lillo in samenwerking met de verschillende onderwijsnetten in Antwerpen de Havendoedagen 'Jonge haven met een grote A'. Een project met als doel leerlingen uit de derde graad lager onderwijs en de eerste graad secundair onderwijs op een actieve manier laten kennismaken met de haven en haar beroepen. In totaal namen maar liefst 1400 leerlingen uit het basisonderwijs en 2000 leerlingen uit het middelbaar onderwijs deel aan deze Havendoedagen. Via een speciaal uitgewerkt voortraject werden zij in de klas voorbereid op hun doedag en achteraf gebeurde in de klas een nabespreking. Het project was een dermate groot succes, dat het in 2011 navolging krijgt.

Het initiatief voor deze Havendoedagen kwam van Scholengemeenschap Noord en Antigoon scholengroep 1. Zij wilden in navolging van de technische doedagen die plaatsvonden in 2006-2007, een nieuw project uitwerken dat de haven en haar beroepen in de kijker zou zetten. Het Havencentrum Lillo bleek hiervoor de ideale partner dankzij de jarenlange vakkennis in het havengebied. Bovendien ondersteunt het Havencentrum initiatieven waarin de haven aan bod komt graag. 'Jonge haven met een grote A' groeide uit tot een unieke samenwerking tussen

de provincie Antwerpen en de verschillende Antwerpse onderwijsnetten. Financieel en inhoudelijk werd het ondersteund door de afdeling Algemeen Onderwijsbeleid van de stad Antwerpen.

'Jonge Haven met de grote A' gaf leerlingen de kans een ganse dag kennis te maken met het reilen en zeilen in de haven. Voor het basisonderwijs bestond de havengerichte doedag uit een educatieve havenrondvaart in de voormiddag, gevolgd door een aantal doeactiviteiten onder leiding van enkele havengidsen van het Havencentrum in de namiddag. Zo leerden de jongeren de hoogte van een kraan bepalen of speelden zij een havenscrabble in de buurt van het Eilandje. Ook werd er gewerkt met de 'Zeeschelde ontdekkoffer', een educatieve koffer van het Schelde Informatiecentrum met verschillende doeopdrachten rond de Schelde.

Voor de leerlingen van het middelbaar onderwijs werden zes doemodules uitgewerkt, drie op het terrein en drie in het Havencentrum zelf. In het Havencentrum leerden de leerlingen onder meer werken met enkele simulatoren en voerden zij een wetenschappelijke analyse uit op het water van de Schelde. Daarnaast trokken de jongeren het haventerrein op waar ze de werking van een sleepboot leerden kennen en via een douanespel ontdekten hoe de douane en de douanescanner werken. In Lillo Fort organiseerde het Havencentrum dan weer een fotozoektocht en konden de kinderen zelf kennismaken met eb en vloed, de stroomrichting, slikken en schorren en de verschillende activiteiten op de Schelde via een bezoek aan de steiger aan Lillo.

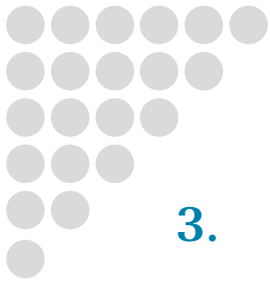
2.7. Speciale groepen

In 2010 kwamen ook heel wat groepen met een specifieke achtergrond of interesse naar het Havencentrum voor een bezoek aan de haven. In overleg met de bezoekers werkte het Havencentrum voor elk van deze groepen een programma op maat uit waardoor aan de specifieke wensen van elke groep voldaan werd. Zo ondersteunden we bijvoorbeeld de studiedagen logistiek van de Artesis Hogeschool Antwerpen en de Karel de Grote-Hogeschool, waarvoor we de workshops uitwerkten.

Voor Jes vzw werkte het team dan weer een educatieve fietstocht door de haven uit. Deze tocht kadert in de stadsklassen die het Stadslabo organiseert om de stedelijke trouwen en de diversiteit van Antwerpen op een actieve manier te ontdekken. Deze formule bleek zo succesvol dat ze vanaf nu is opgenomen in het permanent aanbod van het Havencentrum.

Het Havencentrum verwelkomde verder verschillende delegaties van de Vlaamse Overheid, waaronder medewerkers van de dienst Maritieme Toegang en een delegatie van de Europese Commissie. We waren vereerd de Europese Commissaris voor milieu, Janez Potocnik, te mogen ontvangen naar aanleiding van de Dag van de Biodiversiteit. Ook onze gouverneur Cathy Berx bracht samen met de Commissaris van de Koningin van Noord-Brabant een bezoek aan het Havencentrum en de A12 Business Club koos het centrum voor een van haar maandelijkse ontbijtvergaderingen waarna zij toelichting over de haven en haar activiteiten kregen bij de Digitale Schelde.

3. DE INTERACTIEVE TENTOONSTELLING

De verschillende rondleidingen die het Havencentrum aanbiedt, kunnen aangevuld worden met een bezoek aan de interactieve tentoonstelling. Hier ontdek je aan de hand van infopanelen, computerpresentaties, interactieve standen en verschillende simulatoren, de complementaire aspecten uit de haven- en transportwereld die je niet ziet tijdens een havenbezoek.

Dankzij de meer dan 130 interactieve modules kunnen bezoekers ook zelf op ontdekking trekken in deze tentoonstelling. Zo ben je voor een dag kapitein van je eigen schip, kan je een bezoekje brengen aan 't Kot zoals een echte havenarbeider, neem je plaats achter het stuur van de vrachtwagenmodule of waan je je even ingenieur in een raffinaderij aan de Total-stand.

Jaarlijks investeert het Havencentrum ongeveer 100.000 euro in deze tentoonstelling om de verschillende panelen en modules up-to-date te houden. Een bedrag dat grotendeels van de provincie en via sponsoring door onze verschillende partners komt. Ook in het afgelopen jaar werden diverse thema's gewijzigd of aangevuld. De belangrijkste nieuwkomer in de tentoonstelling zijn de Digitale Schelde, de Total-stand en de nieuwe vrachtwagenmodule.

3.1. Digitale Schelde

In maart 2010 werd de statische Schedemaquette, afkomstig van het Waterbouwkundig Laboratorium, vervangen door een nieuwe, multimediale voorstelling van het Scheldegebied, de 'Digitale Schelde'. Dankzij deze module maken de bezoekers als het ware een helicoptervlucht over het hele Scheldegebied. Hierdoor kunnen de gidsen heel wat informatie meegeven over het Scheldegebied, de Haven van Antwerpen en de andere Vlaamse Havens zonder het overzicht te verliezen.

De inhoudelijke informatie en het beeldmateriaal voor de Digitale Schelde werd aangeleverd door verschillende partners. Zo leverden de havenbesturen van Antwerpen, Gent, Zeebrugge, Oostende en Zeeland Seaports telkens informatie en cijfermateriaal voor de eigen havens. Ook de Vlaamse Havencommissie, de diverse diensten van het departement Mobiliteit en Openbare Werken, de dienst Maritieme Toegang, het Agentschap Natuur en Bos, Waterwegen en Zeekanaal, Rijn-Schelde Delta, Rijkswaterstaat, provincie Zeeland en het Schelde InformatieCentrum leverden een bijdrage.

De ontwikkeling van deze digitale Scheldemaquette nam twee jaar in beslag en kostte 98.950 euro. De provincie Antwerpen, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, het departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse Overheid en de dienst Maritieme Toegang sponsorden dit grote project.

Sponsoring

Provincie Antwerpen: 60.000 euro

Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen: 20.000 euro

Departement Mobiliteit en Openbare Werken: 10.000 euro

Dienst Maritieme Toegang: 8.950 euro

3.2. Stand wegvervoer

Samen met het Vormingsfonds, de beroepsfederatie voor vrachtverkeer Sava/Febetra en Volvo werkte het Havencentrum een nieuwe, dynamische module uit voor wegvervoer ter vervanging van de vorige, verouderde stand. Deze nieuwe module bestaat uit een uitgewerkte vrachtwagencabine en een trucksimulator. Bezoekers krijgen hier informatie over onder meer het parkbeheer van vrachtwagens, routeplanners, een tacograaf, rij- en rusttijden, veiligheid van vrachtwagens (dode hoek) enzovoort. Verschillende interactieve modules, zoals het spel 'Wijs op weg', werden in de stand geïntegreerd.

De stand werd op 10 december ingehuldigd in het bijzijn van Dirk Van Mechelen, ondervoorzitter van het Vlaams

Parlement en burgemeester van Kapellen, Willy Van Loon, voorzitter van Febetra, Kurt Joosen, voorzitter van Sava en Koen Helsen, gedeputeerde voor economie en voorzitter van het Havencentrum Lillo

Sponsoring

Sava/Febetra: 30.000 euro

3.3. Total raffinaderij

Samen met olieraffinaderij Total werkte het Havencentrum een nieuwe, interactieve stand rond de petrochemie uit. Deze stand geeft informatie over de raffinaderij, het kraken van ruwe aardolie tot verschillende eindproducten en de ontwikkeling en recyclage van plastics.

De module bestaat ondermeer een interactief puzzelspel waarmee bezoekers zelf aan de slag gaan in de raffinaderij om ruwe aardolie tot de verschillende eindproducten kraken. Op deze manier krijgen bezoekers inzicht in de levensloop van aardolie en het proces dat dit basisproduct doorloopt. Deze stand werd in het najaar 2010 afgewerkt en op 28 oktober 2010 ingehuldigd in het bijzijn van een delegatie van Total.

Sponsoring

Total: 30.000 euro

4. INFORMATIEVERSPREIDING

Naast de geleide rondleidingen en de interactieve tentoonstelling verspreidt het Havencentrum zijn kennis ook via diverse informatiekkanalen. Deze informatieverspreiding gebeurt onder de vorm van:

- Excursiebundels en lespakketten
- Softwaretoepassingen
- Onze website
- Externe communicatie

4.1. Excursiebundels en lespakketten

Ter ondersteuning van de havenexcursies voor de scholen heeft het Havencentrum per type excursie een specifieke excursiebundel uitgewerkt. Voor de educatieve havenrondvaart en de landschapsstudie bestaat deze bundel telkens uit een voorbereiding voor in de klas, verschillende werkbladen die gebruikt worden tijdens de excursie en een naverwerking. De excursiebundel voor de studenten uit het hoger onderwijs bevat gelijkaardige werkbladen, maar deze worden eerder ter voorbereiding gebruikt en niet tijdens de excursie zelf. Jaarlijks actualiseren we deze excursiebundels.

Naast de excursiebundels beschikt het Havencentrum ook over diverse bijkomende lespakketten voor schoolgroepen, gedifferentieerd per studieniveau en studierichting. Zo is er onder meer een lespakket over maritieme taalschat (in vier talen), over douane en accijnzen, de incoterms en de tewerkstelling in de haven. Elk jaar herwerken en actualiseren we deze pakketten en komen er nieuwe bij. Een aantal van deze pakketten zijn beschikbaar via de website van het Havencentrum en Pienternet, andere worden meegestuurd bij de reservatie van een rondleiding.

4.2. Educatieve software

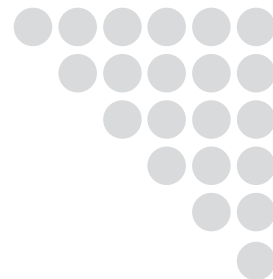
Het Havencentrum beschikt over heel wat digitaal lesmateriaal en educatieve softwarepakketten die de bezoekers meer inzicht moeten geven in een aantal specifieke functies in de haven. Het volledige aanbod is beschikbaar in de tentoonstelling en in beperkte mate op de website van het Havencentrum. In 2010 werden een aantal nieuwe pakketten uitgewerkt en geïntegreerd in de tentoonstellingsruimte zoals het CMR-spel, de module 'Wijs op weg', het Total-spel en het interactieve pakket voor de digitale Schelde

4.3. De website

De website van het Havencentrum bevat een schat aan informatie voor zowel potentiële als reeds bestaande bezoekers aan het Havencentrum. Naast een algemene kennismaking en een uitgebreid overzicht van de verschillende excursiemogelijkheden, vindt de bezoeker er dan ook heel wat educatief materiaal, zoals lespakketten, publicaties en softwaretoepassingen terug. Maandelijks brengen we ook een actuele gebeurtenis van het Havencentrum in beeld zodat bezoekers de werking en nieuwigheden van het Havencentrum van op afstand kunnen volgen.

In 2010 bezochten 24.239 internetgebruikers de website van het havencentrum Lillo, dat komt neer op 66 surfers per dag. 25% van deze surfers die de website deden dat vanuit een ander land als België, met als belangrijkste locaties: Nederland, West-Europa, de VS en Frankrijk.

Voor de zoekrobot Google en de rechtstreekse link brachten heel wat bezoekers naar de website van het Havencentrum: 25% surfte ernaar via een zoekopdracht in Google, 19% via de rechtstreekse link en nog eens 15% gaf de directe url in op Google. De belangrijkste zoektermen daarbij waren 'havencentrum lillo', 'www.

havencentrum.be', 'wereldhavens', 'havencentrum lillo Antwerpen' en 'haven van antwerpen'.

De meeste gebruikers, 23.602 bekeken de algemene introductiepagina van het Havencentrum. Dat komt omdat daar heel wat algemene informatie op terug te vinden is. Verder werden ook de pagina over de Tall Ships Race en de verschillende bezoekformules regelmatig aangeklikt.

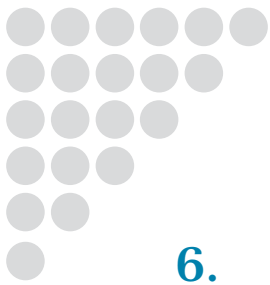
4.4. HCL in de pers

In 2010 verscheen het Havencentrum verschillende keren in de geschreven pers naar aanleiding van de verschillende ontwikkelingen in het centrum. Daarnaast kwam Lloyd TV meermaals op bezoek, namelijk met de inhuldiging van de Digitale Schelde, bij de lancering van het project LogAnt en tijdens de zeer succesvolle Open Bedrijvendag.

Naar aanleiding van de Havendoedagen maakten zowel Karrewiet (Ketnet) als Zoom TV (VTM) een reportage voor hun jeugdjournaals. Camilia Blereau, actrice en reeds verschillende jaren havengids bij het Havencentrum, begeleidde een reportage voor provant.be die verscheen op ATV en RTL.

5. ACCOMMODATIE

Om de realisatie van zijn missie verder te ondersteunen, biedt het Havencentrum zijn accommodatie ook aan derden aan. Het Havencentrum is immers niet alleen gelegen in het hart van de Antwerpse haven, dankzij zijn vergaderfaciliteiten vormt het centrum ook een cruciaal knooppunt in de haven waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Het Havencentrum beschikt over een auditorium, twee vergaderruimtes en een cafetaria die tijdens of na de kantooruren afgehuurd kunnen worden voor vergaderingen, bedrijfsvoorstellingen, seminaries of recepties. In 2010 maakten verschillende bedrijven van deze mogelijkheid gebruik om hun medewerkers, klanten of anderen een unieke locatie aan te bieden voor hun activiteit buiten huis.

6. EVENEMENTEN

Het Havencentrum organiseerde in 2010 verschillende kleine en grotere evenementen. Dankzij deze evenementen bereiken we bezoekers die niet kunnen deelnemen aan de rondleidingen tijdens de werkdagen. Ze zijn dan ook nuttig om extra publiek te generen en het maatschappelijk draagvlak verder uit te breiden naar extra ontvangers.

Tall Ships Races 2010

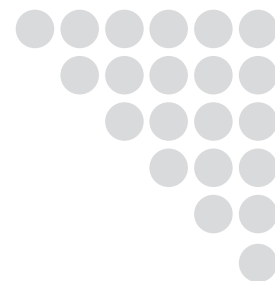
Deze zomer ontving Antwerpen voor de vijfde keer de deelnemers aan de Tall Ships Races en voor het eerst was de stad ook de vertrekhaven van deze zeilrace. Dit prestigieuze gebeuren konden we niet zomaar laten voorbijgaan. Daarom besloot het Havencentrum een jongere de mogelijkheid te bieden deel te nemen aan dit unieke avontuur. Om deze deelnemer te selecteren schreven we een wedstrijd uit voor alle jongeren tussen 15 en 18 jaar die wonen of studeren in de provincie Antwerpen. De deelnemers moesten hiervoor hun kandidatuur met een creatieve motivatie bezorgen aan het Havencentrum. Uit de inzendingen selecteerden we de beste kandidaten die uitgenodigd werden voor een gesprek met een jury tijdens een finaleronde. Hieruit werd de uiteindelijke winnaar gekozen.

Sofie De Grootte (17) uit Merksem kwam als winnares uit de bus. Op 12 juli ging zij dan ook in Antwerpen aan boord van de *Sørlandet*, een Noorse driemaster van net geen 60 meter lang en 9 meter breed en vaarde zij mee in de eerste etappe van de Tall Ships Races 2010. “De reis was fantastisch! De eerste dagen was ik wel wat zeeziek omdat het schip door de sterke wind in de zeilen enorm schommelde. Maar nadien beterde dat wel,” vertelt Sofie. “Toen de zee wat rustiger werd, ben ik samen met twee andere trainees de stormmast ingeklimmen tot boven. Geen simpele klim, maar eens boven deed het prachtige uitzicht ons dat meteen vergeten. We konden Denemarken duidelijk zien liggen, het was adembenemend!”

Het avontuur eindigde tien dagen later in het Deense Aalborg. De reis was een onvergetelijke belevenis voor Sofie, die volgend jaar graag opnieuw wil mee varen in de Tall Ships Races: “De sfeer op de *Sørlandet* is geweldig! Het gaat niet alleen om de race, maar vooral om de fantastische ervaring. Ik heb veel interessante mensen ontmoet en mezelf beter leren kennen. De reis was alles wat ik ervan verwachtte en zelfs nog meer!”

Naar aanleiding van dit evenement organiseerden we ook een boottocht langsheen de Tall Ships voor bedrijfsleiders en mensen uit het onderwijs die het Havencentrum helpen in zijn dagdagelijkse werking. Op deze manier wilden we hen graag bedanken voor de fijne samenwerking. Het werd een zeer zonnige en gezellige boottocht in het bijzijn van vele kinderen. Uiteraard was ook onze trainee Sofie aanwezig, die door stadsdichter Peter Holvoet-Hanssen een goede vaart toegewenst kreeg.

Lillo Boekendorp

Tijdens de zomermaanden nam het Havencentrum deel aan de vierde editie van Lillo Boekendorp. Tijdens drie zomerse zondagen konden bezoekers in Lillo Fort genieten van een gezellige boekenmarkt en een schrijverspodium. In juli deed het Havencentrum haar deuren open voor deze bezoekers. In augustus en september zorgde het Havencentrum voor een havengids op de literaire cruise tussen het Steenplein in Antwerpen en Lillo Fort. Die gaf deskundige uitleg over de voornaamste bezienswaardigheden langs het traject.

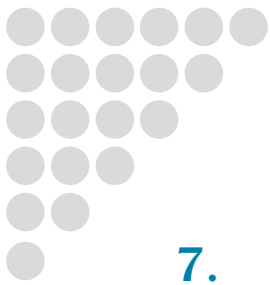

Open Bedrijvendag

Op zondag 3 oktober 2010 verwelkomde het Havencentrum maar liefst 3.400 bezoekers ter gelegenheid van Open Bedrijvendag en verbrak daarmee een record. In de permanente tentoonstelling stonden de havengidsen klaar om vragen van de vele bezoekers te beantwoorden. Topattractie die dag was de 'Digitale Schelde', die de Antwerpse haven in detail toont en bezoekers de Schelde en haar verschillende havens in alle facetten op multimediale wijze laat ontdekken.

Daarnaast organiseerden we gratis rondritten door de haven waarbij de bezoekers drie verschillende parcours konden volgen: naar de linkeroever, naar het noorden van de haven en naar het zuidelijke deel. De vraag was zo groot dat extra ritten ingelast werden. In totaal verkenden 1.250 bezoekers op deze manier de haven. Dit was een prachtige kans voor het brede publiek om kennis te maken met de haven, ook voor hen die tijdens de week niet kunnen deelnemen aan het reguliere aanbod van het Havencentrum Lillo. Alle medewerkers en 14 gidsen maakten van deze dag een succesvol evenement.

7. PROJECTEN

Het Havencentrum werkt mee aan diverse projecten die nauw aansluiten bij onze missie en die de realisatie van onze doelstellingen helpen versterken. Onze kennis over de haven kunnen we immers niet alleen gebruiken voor de rondleidingen, maar ook voor andere vormen van informatieverbreiding. Via deze projecten proberen we zoveel mogelijk in te spelen op de diverse invalshoeken en interesses van onze doelgroepen.

7.1. Projecten met partners

LogAnt - Provincie Antwerpen, een wereld van logistiek

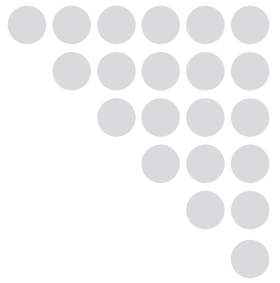
Samen het Institute for Transport and Maritime Management Antwerp (ITMMA) lanceerde het Havencentrum het boek en de website 'LogAnt' in september 2010. Het boek schetst het algemene verhaal, op de website kan de bezoeker dan weer dieper ingaan op specifieke thema's naargelang de persoonlijke interesse. Daarnaast vindt men op de website ook interessant en up-to-date cijfermateriaal terug. Het boek en de website zijn complementair, maar kunnen ook perfect afzonderlijk geconsulteerd worden. Zowel de gemiddelde bezoeker van het Havencentrum als die met meer voorkennis, vindt hier geschikte informatie in terug.

LogAnt kadert in een ruimer samenwerkingsakkoord tussen de provincie Antwerpen en de Universiteit Antwerpen. Het Institute for Transport and Maritime Management Antwerp (ITMMA) werkte hiervoor een project uit over de internationale goederenstromen en de logistieke troeven van Antwerpen met als doel zowel specialisten als mensen met weinig logistieke voorkennis inzicht te geven in de boeiende logistieke wereld en de inbedding van de Antwerpse regio in de mondiale goederenstromen.

Op 13 september stelden de provincie Antwerpen en het ITMMA het project voor aan bedrijfsleiders uit de logistieke- en havensector in het Havencentrum Lillo. Hierbij gaven zowel Theo Notteboom, voorzitter ITMMA als Koen Helsen, voorzitter van het Havencentrum Lillo meer uitleg bij het project. Nadien toetsten Marcel Dubourg (CEO Zuidnatie), Luc Hooybergs (algemeen directeur Nike European Logistics Center) en Marc Beerlandt (CEO MSC Belgium) het boek aan de realiteit tijdens een panelgesprek geleid door Philippe Van Dooren (hoofdredacteur van De LLoyd).

Op 21 december stelden het Havencentrum en de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) het boek voor aan 200 hogeschoolstudenten logistiek uit de provincie Antwerpen tijdens een infoavond in het Provinciehuis te Antwerpen.

Educatief bordspel 'Haven in Zicht'

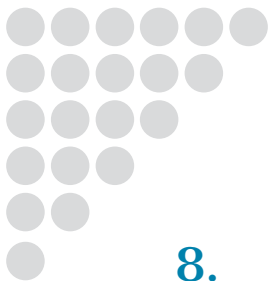
'Haven in Zicht' is een educatief bordspel over de werking van een haven en de uitbouw van een havenregio. Het spel is ontworpen door Resoc Brugge, in samenwerking met het Centrum Informatieve Spelen. Op vraag van het departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse Overheid stelt het Havencentrum het spel beschikbaar voor heel Vlaanderen. Hiervoor werkten we een vereenvoudigde versie van de spelregels uit.

Het spel is ontworpen om leerlingen van de eerste graad van het secundair onderwijs kennis te laten maken met het leven in en rond een haven en de verschillende soorten landschappen in een havenregio. De spelers bouwen zelf een havenregio uit. Hierbij moeten ze rekening houden met verschillende belanghebbenden en het evenwicht tussen de verschillende soorten landschappen behouden. De middelen om hun regio uit te bouwen, verdienen ze via de werking van hun haven. In het eerste deel van het spel, het 'voorlandspel', voeren de spelers per schip goederen in via hun haven. In het tweede deel, het 'hinterlandspel', leveren ze per vrachtwagen, trein of binnenschip afgewerkte producten af in het hinterland. Het bordspel sluit perfect aan bij de landschapsstudie die het Havencentrum ontwikkeld heeft voor de leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs. Deze nieuwe versie wordt dan ook voornamelijk naar leerkrachten aardrijkskunde verspreid.

Studie 'Duurzaam ondernemen in de Antwerpse havensector'

Twee studenten van het UAMS (Universiteit Antwerpen Management School) maakten in 2010 in opdracht van het Havencentrum Lillo een studie over duurzaam ondernemen in de Antwerpse havensector ter voltooiing van hun opleiding 'Master in Management'. Deze studie had een dubbel doel. In eerste instantie maakt ze een inventarisatie van verschillende ideeën en initiatieven rond duurzaamheid die momenteel aanwezig zijn in de Antwerpse havensector. Daarnaast formuleert de studie een aantal strategische modellen, best practices en voorstellen waarmee we een bijdrage willen leveren aan een duurzame toekomst voor de bedrijven in de Antwerpse havensector. Het Havencentrum wil zich hier mee voor inzetten, want wij zijn er van overtuigd dat duurzaam ondernemen in zowel de strategie als de dagelijkse operaties van de bedrijven een must zal worden.

8. SAMENWERKING

8.1. Lokale contacten

Het Havencentrum besteedt veel aandacht aan een goede samenwerking met haar lokale partners. Dit in eerste instantie met de directe omwonenden. Zo werden we betrokken bij het masterplan voor Lillo Fort.

Het Havencentrum heeft ook een zeer goede samenwerking met de nieuwe stadsdichter, Peter Holvoet-Hanssen. Samen broeden we op een idee om dichtkunst en haven op een originele manier te laten samenvloeien.

Partners in de haven

Het Havencentrum hecht veel belang aan goede relaties met de verschillende havenbedrijven. Onze bezoeken zouden immers niet mogelijk zijn zonder de medewerking van de bedrijven die ons toegang verlenen tot hun terrein. In 2010 waren dit onder meer: Antwerp Bulk Terminal, Antwerp Euro Terminal, Antwerp Ship Repair, ASO, ATO, BASF, BNF, Boortmalt, Citrovia, Douane en Accijnzen, DP World, Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, ICO, Katoen Natie, Main Hub, Manufer, Manuport, Molenbergnatie, MSC, NHS, NMBS, Nova Natie, OCHA, PSA HNN, Riga Natie, Sea Invest, Tabaknatie, Vollers, Werf en Vlasnatie, Westerlund, Wijngaard Natie en Zuidnatie. Met deze bedrijven werken we samen in een win-winrelatie, want in ruil voor hun toestemming om met groepen op hun bedrijf te komen, helpt het Havencentrum hun imago versterken bij de bezoekers.

Jaarlijks zet het educatief team zich in om nieuwe excursiepunten toe te voegen aan het aanbod. Hierdoor kunnen we het toenemende aantal bezoekers over een groter aantal excursiepunten spreiden en zo de belasting voor de bedrijven tot een minimum reduceren.

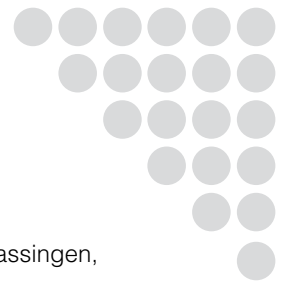
Maritieme kenniscentra

Daarnaast werkt het Havencentrum ook nauw samen met andere maritieme kenniscentra, zoals de studie- en de communicatiedienst van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, het ITMMA, Alfaport, het Schelde InformatieCentrum en de Hogere Zeevaartschool Antwerpen voor onze excursies, evenementen en de uitwerking van enkele projecten. Voor de Hogere Zeevaartschool organiseerden we bijvoorbeeld voor het derde jaar op rij nautisch-maritieme doedagen, waarbij leerlingen van de derde graad secundair onderwijs een speciaal dagprogramma kregen, gericht op de studie- en jobmogelijkheden in de zeevaartsector.

Het Havencentrum is lid van de werkgroep 'Erfgoedparcours Maritieme Stad', een werkgroep van het Museum aan de Stroom die de thema's uitwerkt buiten het MAS. Bedoeling is om samen een gemeenschappelijk product uit te werken. Met het Havenbedrijf vergaderen we dan weer regelmatig om het MAS Havenpaviljoen, opgericht door het Havenbedrijf aan de voet van het MAS, te kunnen gebruiken als vertrekpunt voor nieuwe havenexcursies.

Provincie Antwerpen

Het Havencentrum maakt deel uit van het Departement Welzijn, Economie en Plattelandsbeleid van het provinciebestuur van Antwerpen. Op provinciaal niveau werken we dan ook nauw samen met diverse diensten, zoals de dienst Economie en Internationale Samenwerking. Een bezoek aan het Havencentrum wordt door DEIS steevast opgenomen in het programma van internationale delegaties en missies. Het team Internationale Samenwerking ondersteunt ons bij het opzetten van grensoverschrijdende projecten, het zoeken naar geschikte internationale partners en de nodige Europese en provinciale co-financiering. Met het team economie werkten we ook nauw samen bij het opstarten van pilootprojecten zoals de Digitale Schelde en LogAnt. Dankzij de steun van DEIS hebben we voor beide projecten het nodige budget kunnen vinden. Verder zijn vooral de activiteiten van POM Antwerpen relevant voor het Havencentrum. Zo kan het Havencentrum via haar excursie logistiek een bijdrage leveren aan het Logistiek Platform Antwerpen dat door de POM opgericht werd en bood de POM diverse kanalen aan voor de verspreiding van LogAnt.

De communicatiedienst van de provincie ondersteunt ons dan weer bij de verschillende drukwerktoeepassingen, grafische vormgeving, perscontacten, de website en bij de uitwerking van een nieuwe huisstijl.

Vlaanderen

Op Vlaams niveau onderhouden we contacten met de Vlaamse Havencommissie en de VDAB. Zo heeft de VDAB ook afgelopen jaar opnieuw 3.000 euro gesponsord voor onze havenkaartjes in ruil voor opname van hun logo en verwijzing naar hun website in het kader van hun Haven Actie Plan. Dit past volledig in de rol die het Havencentrum vervult om haven- en watergebonden beroepen kenbaar te maken bij de jeugd. De haven is immers een drijvende kracht achter de Vlaamse economie, waar talrijke interessante jobmogelijkheden aanwezig zijn voor jonge mensen. Extra aandacht geven we daarbij aan de knelpuntberoepen, bijvoorbeeld door onze specifieke technische excursie.

8.2. Internationale contacten

Op internationaal niveau werden de goede banden onderhouden die we hebben met het Educatief Informatie Centrum in Rotterdam en het Genoa Port Center in Genua. Buiten Europa onderhouden we ook contacten met gelijkaardige educatieve havencentra in Singapore, Melbourne, Vancouver,

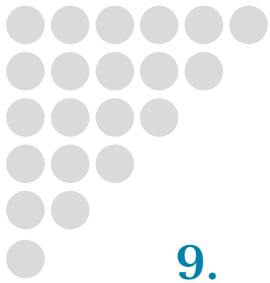
Daarnaast werkt het Havencentrum Lillo ook samen met de havencentra in Rotterdam, Genua en Melbourne mee aan de internationale samenwerking tussen de verschillende havencentra wereldwijd. Daarom was het Havencentrum ook vertegenwoordigd op de AIVP conferenties in Aquio en Buenos Aires.

8.3. Maatschappelijke betrokkenheid

Het Havencentrum vindt het belangrijk jaarlijks een goed doel te sponsoren door een groep een duwtje in de rug te geven voor wie het niet vanzelfsprekend is de haven van Antwerpen te bezoeken. In 2010 boden we die mogelijkheid aan een vijftigtal bewoners van de vzw Opstap, Huize Eyckerheyde en Elegast. Het Havencentrum sponsorde de boot die de bewoners vanuit het centrum van Antwerpen door de dokken loodste.

Daarnaast sponsoren we al verschillende jaren de Vlaamse Geo-Olympiade die georganiseerd wordt door de Vereniging Leraars Aardrijkskunde (VLA). De Vlaamse Geo-Olympiade is een aardrijkskundewedstijd voor alle leerlingen uit het vijfde en zesde jaar secundair onderwijs in Vlaanderen die de interesse voor aardrijkskunde bij jongeren wil stimuleren.

Tot slot had het Havencentrum een infostand op de provinciale denk- en doedag die de Koning Boudewijnstichting organiseerde in het Provinciaal Vormingscentrum te Malle. Deze dag werd georganiseerd op vraag van de Vlaamse minister van Onderwijs Pascal Smet en stond in het teken van betaalbare één- of meerdaagse groepsuitstappen voor het secundair onderwijs. Toerisme Provincie Antwerpen werkte het aanbod uit en wij pasten daar perfect in. Op de dag werden 300 à 400 leerkrachten, directeurs, secretariaatmedewerkers en andere betrokkenen uit de onderwijswereld samengebracht om kennis te maken met het uitstekende en erg gevarieerde aanbod in de provincie Antwerpen. Naast PIME in Lier is het Havencentrum een van de meest opvallende realisaties van de provincie.

9. ORGANISATIE

9.1. Medewerkers

9.1.1. Eigen medewerkers

Het team waarmee het Havencentrum 2010 afsloot, ziet er als volgt uit:

Philippe Demoulin, algemeen directeur
Sofie Vanleenhove, adjunct-directeur en hoofd educatieve werking
Dirk Brentjens, educatief medewerker
Bruno Van Leekwyck, educatief medewerker en conciërge
Diana Cop, medewerkster onthaal-secretariaat-boekhouding
Christine Laenen, medewerkster onthaal-secretariaat
Gina Bartholomeeussen, medewerkster onderhoud en cafetaria
Julie Bindas, medewerkster onderhoud en cafetaria
Daphné Breugelmans, medewerkster onderhoud en cafetaria (voor de firma Aronia)

Het Havencentrum hecht veel belang aan permanente vorming en bijscholing van zijn personeel. In 2010 volgden verschillende personeelsleden een of meerdere opleidingen, zoals Eerste Hulp, Access software en algemeen management.

9.1.2. Gidsenwerking

Het Havencentrum heeft zijn sterke werking mede te danken aan de inzet van zijn havengidsen. Het is dankzij hun passie voor de haven en hun kennis van het gebied, maar ook hun interesse om voortdurend bij te leren, enthousiasme om hun kennis te delen met anderen, en contacten en suggesties dat we ons aanbod kunnen waarmaken.

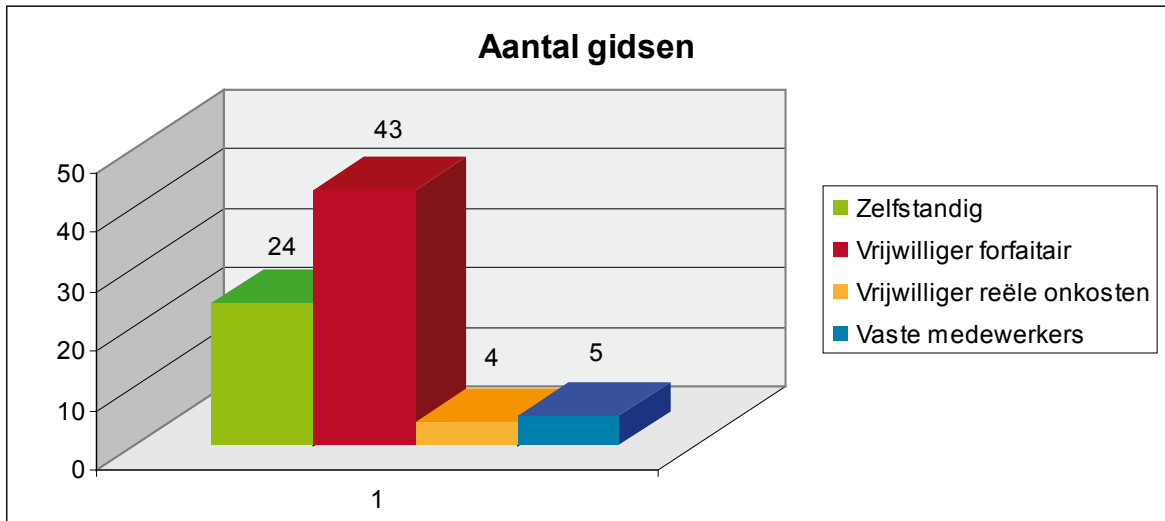
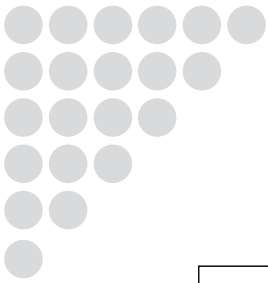
In 2010 deed het Havencentrum een beroep op 76 personen om de groepen te begeleiden, waarvan:

- 24 zelfstandigen
- 43 vrijwilligers met forfaitaire onkostenvergoeding
- 4 vrijwilligers met terugbetaling van de reële onkosten
- 5 vaste medewerkers

De meeste havengidsen zijn vrijwilligers met een forfaitaire onkostenvergoeding. Dat wil zeggen dat zij per hele of halve dag een kleine vergoeding ontvangen. Dat statuut van heeft echter wel zijn beperkingen. Zo mag een gids met dit statuut jaarlijks een beperkt bedrag aan vergoeding ontvangen, eens dit plafond bereikt is, kan de gids niet meer ingezet worden. Hierdoor kunnen we deze gidsen slechts een beperkt aantal dagen per jaar inzetten voor het gidswerk en ligt hun vergoeding laag ten opzichte van de vereiste voorbereiding, verantwoordelijkheid en de soms moeilijke werkomstandigheden.

Verder werkt het Havencentrum ook met een aantal zelfstandige gidsen. Ook zij krijgen per halve of hele gidsdag een vergoeding voor de geleverde prestaties. Deze kost is weliswaar groter dan bij de vrijwilligers, anderzijds kunnen deze gidsen zich ook flexibeler opstellen en meer gidsbeurten aannemen. In de loop van 2010 zijn 2 gidsen overgestapt naar het zelfstandig statuut.

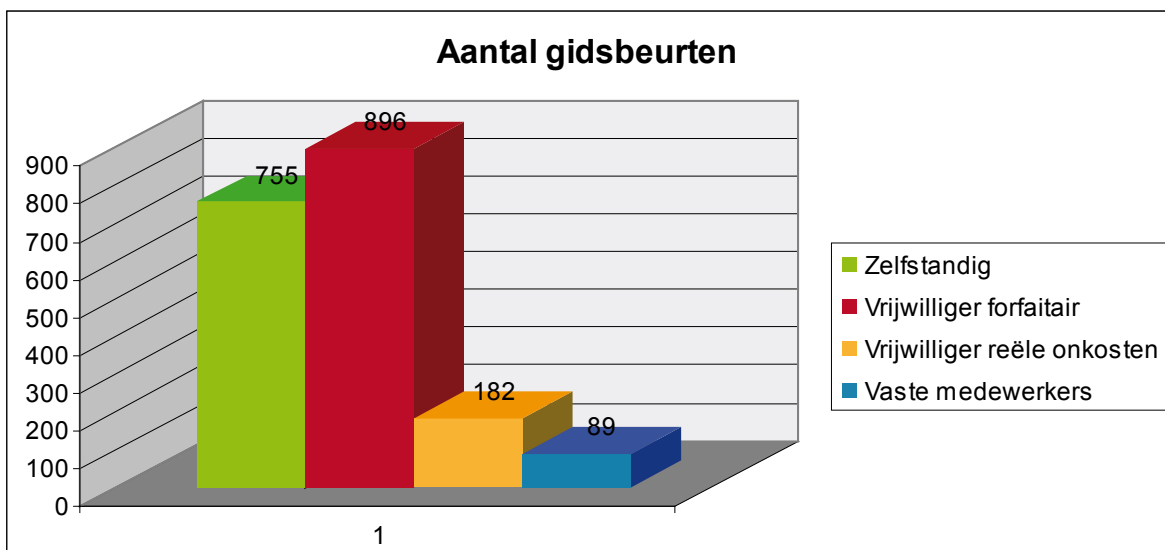
Gidsbeurten

In 2010 werden er in totaal 1.922 gidsbeurten uitgevoerd. Bijna de helft van de gidsbeurten werd gedaan door gidsen met een forfaitaire vrijwilligersvergoeding, namelijk 896. De zelfstandige gidsen gidsten 755 beurten en de 4 gidsen met een reële onkostenvergoeding namen er nog eens 182 voor hun rekening. Waar nodig sprong ook eigen personeel van het Havencentrum in, zij gidsten 89 beurten.

Als we naar het gemiddeld aantal gidsbeurten kijken, merken we wel dat de vrijwilligers met terugbetaling van reële onkosten en de zelfstandige gidsen gemiddeld meer beurten gidsten dan de vrijwilligers met forfaitaire onkostenvergoeding. Dat komt omdat de vrijwilligers met forfaitaire vergoeding maximaal 20 dagen kunnen gidsten om niet aan hun inkomensplafond te komen. Iets waar de zelfstandigen en de gidsen met terugbetaling van reële onkosten minder rekening mee moeten houden.

Aantal gidsbeurten in 2010:

- 31 gidsbeurten per zelfstandige
- 21 gidsbeurten per vrijwilliger met forfaitaire onkostenvergoeding
- 36 gidsbeurten per vrijwilliger met terugbetaling van de reële onkosten
- 18 gidsbeurten per vaste medewerker

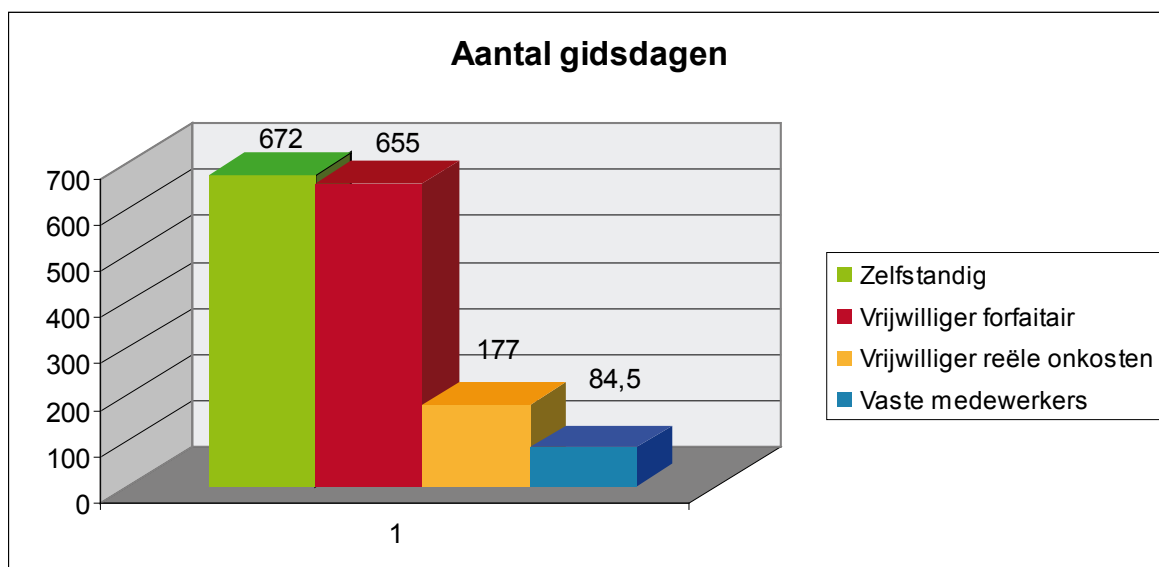

Gidsdagen

Daarnaast kan elke gidsbeurt een hele of halve dag in beslag nemen (hier is ook de vergoeding aan gebonden). Zo nemen de gidsbeurten op de boot bijvoorbeeld per definitie een halve dag in. Het totaal aantal dagen in 2010 bedroeg 1504. In totaal betekent dat 672 dagen voor de zelfstandige gidsen, 655 voor de vrijwillige gidsen met forfaitaire onkostenvergoeding, 177 voor de vrijwilligers met reële onkostenvergoeding en 84,5 dag voor het eigen personeel van het Havencentrum. Als we kijken naar het aantal gidsdagen per dag merken we ook weer

Aantal gidsdagen in 2010:

- 28 dagen per zelfstandige
- 15 dagen per vrijwilliger met forfaitaire onkostenvergoeding
- 44 dagen per vrijwilliger met terugbetaling van de reële onkosten
- 17 dagen per vaste medewerker

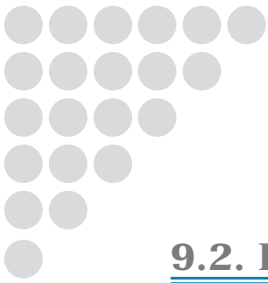
Opleidingen

Net zoals voor zijn eigen medewerkers, schenkt het Havencentrum ook bijzonder veel aandacht aan de opvolging en vorming van zijn havengidsen. In de loop van 2010 organiseerden we dan ook verschillende gidsenopleidingen zoals een opleiding over enkele nieuwe excursiepunten en een avondsessie over de Digitale Schelde. We bezochten ook het Amoras-project in de haven. Daarnaast organiseerden we in augustus een opleiding voor nieuwe gidsen, waaraan tien personen deelnamen, drie voor de landschapsstudie en zeven voor de bedrijfsbezoeken. De gidsen voor 'Haven in Landschappen' zijn alledrie geslaagd en draaien intussen mee in de werking. Bij de zeven gidsen voor 'Haven in Bedrijvigheid' is één gids gestopt, één gids was niet geslaagd en één gids moet zijn proef nog afleggen. De overige vier gidsen waren geslaagd en draaien intussen mee in de dagelijkse werking.

Daarnaast kwam er in juli een vervolg op het gidsenoverleg dat in 2009 voor het eerst georganiseerd werd. Doel van dit overleg was terug te kijken op het voorbije gidsseizoen en tijd te maken om zowel positieve aspecten als punten waar nog verbetering mogelijk is met de gidsen te bespreken. Dit nuttig overlegmoment wordt op het einde van elk werkjaar georganiseerd. Daarnaast blijft het educatief team uiteraard te allen tijde beschikbaar voor overleg met en commentaar en suggesties van de gidsen.

**HAVENCENTRUM
LILLO**

9.2. Bestuursorganen

9.2.1. De Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van het Havencentrum kwam in 2010 vier keer samen onder voorzitterschap van gedeputeerde Koen Helsen, namelijk op 23 maart, 25 mei, 21 september en 14 december. De Raad telt vertegenwoordigers van alle partijen uit de provincieraad.

Samenstelling op 31 december 2010:

Voorzitter

Koen Helsen (gedeputeerde)

Ondervoorzitter

Tine Muyshondt

Secretaris

Philippe Demoulin (algemeen directeur)

Leden

Mien Van Olmen

Gerda Van Langendonck

Ann Van Mechelen

Frank Geudens

Rony Cuyt

Wendy Van Dorst

Corry Masson

Ingrid Ceustermans

Bart Van Hove

Steven Vollebergh

Sigrid Stroobants

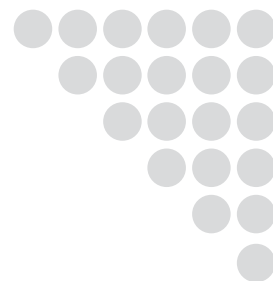
Raf Liedts

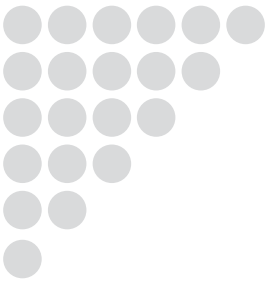
Diederik Vandendriessche, vervangen door Tom Caals vanaf 14 december 2010

9.2.2. De Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering heeft een identieke samenstelling als de Raad van Bestuur aangevuld met de heer Luc Vervoort, hoofd van het departement Welzijn, Economie en Plattelandsbeleid, opgevolgd door Maarten Puls vanaf 25 mei 2010.

De Algemene Vergadering kwam in 2011 twee keer samen, namelijk op 25 mei en op 14 december.

PROVINCIE
ANTWERPEN

Havencentrum Lillo vzw
Scheldelaan 444 Haven 621
2040 Lillo (Antwerpen)
www.havencentrum.be